

SELFIE Z PSEM

Aneta Grzeszykowska

Skrótowy opis koncepcji pracy praktycznej oraz streszczenie rozprawy doktorskiej.

W 2014 roku, w serii zdjęć zatytułowanej *Selfie*, sfotografowałam wykonane przeze mnie naturalistyczne rzeźby, przedstawiające fragmenty ludzkiego ciała. Twarz, ręce, piersi, brzuch, spreparowane zostały ze szczątków zwierząt, a konkretnie ze świńskiej skóry, do złudzenia przypominającej skórę ludzką. Zdjęcia ukazywały obiekty w momencie ostatecznego ich wykańczania – w trakcie zabiegów kosmetycznych, polegających między innymi na nakładaniu szminki na usta lub rożu na policzki. Fragmenty ciała ustawione zostały na kolorowych, skórzanym tłach i odpowiednio oświetlone, a następnie sfotografowane z konkretnej perspektywy. Zabieg pokazania fotografii przedstawiających rzeźby, zamiast ich fizycznych form podyktowany był chęcią przejęcia przeze mnie kontroli nad ich reprezentacją. Zdjęcia pozwoliły na zachowanie obiektów w stanie tuż przed ich rozkładem, utrwalając niepokojący status martwego, wyglądającego wciąż jak żywe. Kontrola wizerunku w pracy odnosiła się do jednego z najważniejszych aspektów zapośredniczonej przez media współczesności - reprezentacji - stąd tytuł *Selfie*, interpretujący tę pracę w kategoriach współczesnego autoportretu.

Po zakończeniu realizacji pracy część obiektów uległa naturalnemu zniszczeniu, jednak dwa z nich, przedstawiające twarz, wyschły i stwardniały, co umożliwiło przechowanie ich przez kolejnych kilka lat. W 2022 roku powróciłam do tematu, niejako je recyklingując i wykonałam serię fotografii zatytułowaną *Zwierzęta Domowe*, ukazującą psy pozujące w owych obiektach, po wyschnięciu przypominających maski.

W *Zwierzętach Domowych* wizerunek artystki zapośredniczony przez wykonane na potrzeby pracy *Selfie* rzeźby, zostaje przeniesiony na psy. W cyklu 30 fotografii rozgrywających się na styku natury i domu, obserwujemy ich relację – czułość, współpracę, troskę, podporządkowanie. Noszone przez psy maski, tworzą z nich dziwne hybrydy, zawieszane pomiędzy ludzkim i zwierzęcym, prawdziwym i sztucznym, niejako personifikując ich tożsamość. Nietypowa praca z psami przy *Zwierzętach Domowych* polegała głównie na próbie sfotografowania ich naturalnej relacji oraz zachowań, w trakcie czego moją uwagę zwrócił pewien szczegół związany z opisanym przeze mnie powyżej pochodzeniem i zapachem masek. Zauważyłam, że psy podczas performowania zaczynają podgryzać i lizać obiekty, w których pozują. Początkowo byłam tym oczywiście zaniepokojona, bałam się, że pobiegną gdzieś w krzaki i zjedzą maski, co spowoduje, że nie będę mogła skończyć pracy. Jednak już po chwili dotarło do mnie znaczenie ich pragnienia i jego ogromny potencjał interpretacyjny.

W 2023 roku wykonałam kopie obiektów z 2014 roku i nakarmiłam nimi psy, jednocześnie uwieczniając proces konsumpcji w serii fotografii zatytułowanej *Selfie z Psem*.

W rozprawie doktorskiej przeprowadzam interpretację owej pracy w kontekście podejmowanej w mojej twórczości analizy zmienności i wielorakości tożsamości zapośredniczonej przez ciało. W kolejnych rozdziałach zarysowuję obszar moich poszukiwań oraz ich znaczenie w dyskursie rozpoczętym i wypracowanym przez innych artystów.

W rozdziale o *Kontroli* porównuję moje prace do dzieł Aliny Szapocznikow, zwracając szczególną uwagę na łączący je aspekt metodologii wykonania, opartej na fizjologii. W rozdziale *Miłość* poruszam temat zmarłych artystek, których symboliczne szczątki w postaci pozostawionych prac i wizerunków stały się punktem wyjścia dla moich rozważań. W rozdziale o *Zwierzętach* poruszam kwestie koncepcji oraz realizacji mojej pracy, zaproponowanej i performowanej przez psy, interpretując ten fakt w kontekście antropocentryzmu oraz autorstwa samego doktora. Następnie, w rozdziale *Przedmioty*, przechodzę do kwestii uprzedmiotowienia ciała oraz znaczenia obiektu zastępczego. Zwracam uwagę na szczególny rodzaj owego uprzedmiotowienia występujący w moich pracach, pozwalający na użycie symbolicznych obiektów w sposób dosłowny, zgodnie z ich praktyczną funkcją. Kolejny rozdział, *Nieświadomość*, poświęcam kwestii ludzkiej, subiektywnej świadomości, będącej w mojej opinii męczącym, aspirującym ograniczeniem, oraz próbie analizy moich prac jako metafory wskazującej na istnienie zewnętrznej perspektywy patrzenia. Ostatni rozdział, *Wielorakość*, to analiza osobowości i tożsamości jako struktur wielorakich, złożonych z konstytuujących się w czasie i wymykających wraz z jego wpływem wersji, pozostających w relacji między sobą aż do momentu śmierci.